

باسمه تعالی
تاییدیه اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از رساله دکتری

بدینوسیله گواهی می‌شود آقای حسین مختاری هشی در تاریخ ۹۰/۴/۲۰ از رساله دکتری ۲۰ واحدی خود با عنوان:
الگویابی رقابت ژئوپلیتیکی در سازمانهای منطقه‌ای؛ مطالعه موردی: سازمان همکاری های اقتصادی (اكو) دفاع
کرده است. اعضای هیات داوران نسخه نهایی این رساله را از نظر فرم و محتوا بررسی کرده و پذیرش آنرا برای دریافت درجه دکتری
تخصصی (Ph.D) تایید می نمایند.

اعضای هیات داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	امضاء
۱- استاد راهنما (اصلی)	دکتر محمدرضا حافظنیا	استاد	
۲- استاد راهنما (دوم)	دکتر زهرا احمدی پور	دانشیار	
۳- استاد مشاور (اول)	دکتر بیروز مجتهدزاده	دانشیار	
۴- استاد مشاور (دوم)	دکتر عبدالرضا رکن‌الدین افتخاری	دانشیار	
۵- استاد ناظر (داخلی)	دکتر مهدی پورطاهری	استادیار	
۶- استاد ناظر (داخلی)	دکتر سید مسعود موسوی شقایق	استادیار	
۷- استاد ناظر (خارجی)	دکتر الهه کولایی	استاد	
۸- استاد ناظر (خارجی)	دکتر محمود شمس دولت آبادی	استادیار	
۹- نماینده شورای تحصیلات تکمیلی	دکتر مهدی پورطاهری	استادیار	

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد/ رساله دکتری نگارنده در رشته جغرافیای سیاسی است که در سال ۱۳۹۰ در دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی جناب آقای دکتر حافظنیا و سرکارخانم دکتر زهرا احمدی پور و مشاوره جناب آقای دکتر پیروز مجتهدزاده و جناب آقای دکتر عبدالرضا رکن الدین افتخاری از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمین نماید.

ماده ۶: اینجانب حسین مختاری هشی دانشجوی رشته جغرافیای سیاسی مقطع دکتری تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: حسین مختاری هشی

تاریخ و امضا: ۹۰/۲/۳۰

آیین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس
مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهش‌های علمی که تحت عناوین پایان‌نامه، رساله و طرح‌های تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنما، مشاور و یا دانشجو مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنما و دانشجو می باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب، نرم افزار و یا آثار ویژه (ثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده ها، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین نامه های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۱ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

«اینجانب حسین مختاری هشی دانشجوی رشته جغرافیای سیاسی ورودی سال تحصیلی ۱۳۸۵ مقطع دکتری دانشکده علوم انسانی متعهد می شوم کلیه نکات مندرج در آئین نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس را در انتشار یافته های علمی مستخرج از پایان نامه / رساله تحصیلی خود رعایت نمایم. در صورت تخلف از مفاد آئین نامه فوق الاشعار به دانشگاه وکالت و نمایندگی می دهم که از طرف اینجانب نسبت به لغو امتیاز اختراع بنام بنده و یا هر گونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نماید. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله بر اساس برآورد دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدینوسیله حق هر گونه اعتراض را از خود سلب نمودم»

امضا:
تاریخ:

رساله دوره دکتری جغرافیای سیاسی
الگویابی رقابت ژئوپلیتیکی در سازمانهای منطقه‌ای؛
مطالعه موردی: سازمان همکاریهای اقتصادی (اگو)

حسین مختاری هشی

استاد راهنمای اول: دکتر محمدرضا حافظنیا

استاد راهنمای دوم: دکتر زهرا احمدی‌پور

اساتید مشاور:

دکتر پیروز مجتهدزاده

دکتر عبدالرضا رکن‌الدین افتخاری

تیر ۱۳۹۰

تقدیم به

پدر، مادر، همسر

و

اساتید آزاداندیش و خردگرایم

تشکر و قدردانی

«من علمنی حرفاً فقد صیرنی عبداً» (ع)

نگارنده در فرایند انجام این پژوهش و در مراحل مختلف آن، از راهنمایی‌ها، مشاوره‌ها و کمکهای، ارزشمند اساتید محترم و همچنین سایر دوستان بهره‌های فراوان برده است، لذا بر خود لازم می‌داند مراتب سپاس و قدردانی خود را از همه این عزیزان اعلام دارد.

از جناب آقای دکتر محمدرضا حافظ‌نیا استاد راهنمای اصلی این پژوهش، بخاطر راهنمایی‌های عالمانه‌شان که همواره راهگشای انجام این تحقیق بودند، کمال سپاسگزاری را دارم. همچنین از سرکار خانم دکتر زهرا احمدی‌پور که استاد راهنمای دوم این پژوهش بودند و با نکته‌سنجی‌ها، راهنمایی‌ها و نقدهای سازنده خودشان بر غنای هرچه بیشتر این پژوهش افزودند، تشکر می‌نمایم. از جناب آقای دکتر پیروز مجتهدزاده، استاد مشاور اول این پژوهش که همواره با تذکرات دقیق خودشان، به پالایش پژوهش حاضر از اصطلاحات رایج در سایر رشته‌ها کمک فراوان کردند، قدردانی می‌نمایم. همچنین از جناب آقای دکتر عبدالرضا رکن‌الدین‌افتخاری که استاد مشاور دوم این تحقیق بودند و با صرف وقت فراوان، نکات بسیار ارزشمندی را تذکر دادند، صمیمانه تشکر می‌نمایم.

از اساتید محترم داور یعنی آقایان دکتر مهدی پورطاهری، دکتر سید مسعود موسوی شفقایی و دکتر محمود شمس دولت‌آبادی و همچنین سرکار خانم دکتر الهه کولایی که با صرف وقت و تذکرات ارزشمندشان موجب پربار شدن این تحقیق شدند، کمال تشکر را دارم.

مراتب تشکر و سپاس خود را از همسرم خانم نرگیس وزین، دانشجوی دکتری رشته جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی بخاطر زحمات و همراهی‌هایی فراوانی که از ابتدای تحقیق تا به ثمر رسیدن آن داشتند، اعلام می‌دارم. همچنین از جناب آقای حمدالله سجاسی قیداری و همسرشان سرکار خانم طاهره صادقلو، دانشجویان دکتری رشته جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی که زحمات فراوانی را بویژه از جهت آزمونهای آماری کشیدند، صمیمانه تشکر می‌نمایم و برایشان آرزوی توفیق دارم.

همچنین از جناب آقای دکتر مهدی فاخری معاون محترم امور بین‌الملل و جناب آقای حامد روحانی رئیس محترم مرکز تحقیقات و بررسیهای اقتصادی اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران به خاطر مساعدت‌های صمیمانه‌شان سپاسگزاری می‌نمایم. از مدیران و کارکنان اداره امور اکو وزارت امور خارجه و دبیرخانه اکو در تهران نیز که با اطلاعات ارزشمندشان به انجام این پژوهش یاری رساندند، تشکر می‌نمایم.

در پایان از زحمات همه معلمان و اساتید عالیقدری که در طول دوران تحصیل و در مقاطع مختلف، مشوق و راهنمای من بوده‌اند، بویژه از اساتید محترم جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس بخاطر همه مطالب علمی و اخلاقی فراوانی که در طول مقاطع تحصیلی ارشد و دکتری در محضرشان آموختم، کمال سپاسگزاری را دارم.

حسین مختاری هشی

تیر ۱۳۹۰

چکیده

سازمانهای بین‌المللی در قرن نوزدهم به وجود آمدند، در قرن بیستم گسترش یافتند و در قرن بیست و یکم تبدیل به بازیگران مهمی شده‌اند که در کلیه تعاملات و تحولات جهانی دارای تأثیر مستقیم و غیرمستقیم می‌باشند. تعداد هم‌پیوندی‌های بین‌المللی متعارف از ۲۱۳ مورد در سال ۱۹۰۹ به ۶۰۷۶ مورد در سال ۱۹۹۹ و سپس ۷۵۵۲ مورد در سال ۲۰۰۵ رسیده است که از این تعداد، ۵۹۰۲ مورد (حدود ۸۰ درصد) سازمانهای منطقه‌ای می‌باشند.

سازمان همکاریهای اقتصادی (اكو) یک سازمان منطقه‌ای اقتصادی است که در سال ۱۹۸۵ جایگزین پیمان همکاری عمران منطقه‌ای (RCD) که توسط کشورهای ایران، ترکیه و پاکستان در سال ۱۹۶۴ پایه‌گذاری شده بود گردید و سپس در سال ۱۹۹۲ با پذیرش ۷ عضو جدید تعداد اعضای آن به ۱۰ کشور افزایش یافت. اكو فراگیرترین سازمان منطقه‌ای است که ایران در آن عضویت دارد و در فضای بسته و پرفشار بین‌المللی امکاناتی را در اختیار ایران قرار می‌دهد. در ارزیابی میزان توفیق اكو باید یادآور شد که آنچه تاکنون حاصل شده با توافقات، خواسته‌ها و چشم‌اندازها و پیش‌بینی‌های بنیانگذاران و سایر اعضای این سازمان فاصله دارد و متناسب با ظرفیتهای و استعدادهای منطقه نیست. رقابتهای ژئوپلیتیکی، که منظور از آن، وجود رفتار توأم با رقابت بین کشورها و بازیگران به منظور کسب برتری و بر پایه سه عنصر جغرافیا، قدرت و سیاست در یک یا چند زمینه خاص شکل می‌گیرد، می‌باشد، از زمینه‌هایی است که موجب واگرایی و توسعه اختلافات و در نتیجه کاهش توفیق و کارایی این سازمان منطقه‌ای می‌شود.

هدف پژوهش حاضر، شناسایی رقابت ژئوپلیتیکی در این سازمان، شامل تشخیص مؤلفه‌ها و عناصر اصلی محیط رقابت و تبیین روابط و نسبت منطقی بین آنها و نهایتاً تصویرسازی و یا نمادسازی (شناسایی الگو) موقعیت روابط عناصر مزبور مبتنی بر واقعیات موجود می‌باشد. روش تحقیق این پژوهش نیز از نوع توصیفی - تحلیلی بوده و برای گردآوری اطلاعات جهت تدوین مدل نظری، از شیوه کتابخانه‌ای و برای شناسایی الگوی رقابت ژئوپلیتیکی در سازمان همکاری‌های اقتصادی (اكو) نیز از شیوه‌های کتابخانه‌ای و میدانی (پرسشنامه) استفاده شده است که در دو مرحله و با استفاده از پرسشنامه‌های جداگانه (خبرگان و جامعه نمونه) صورت گرفته است.

براساس مبانی نظری تحقیق، عوامل چهارگانه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و ژئوپلیتیکی که در مجموع شامل ۲۱ متغیر می‌باشند، در بروز رقابت ژئوپلیتیکی در سازمانهای منطقه‌ای مؤثرند. نتایج حاصل از تحلیل آماری پرسشنامه‌های جامعه نمونه نشان داد که عوامل چهارگانه فوق با یکدیگر و همچنین با رقابت ژئوپلیتیکی در اكو همبستگی دارند که بیشترین ضریب همبستگی مربوط به عامل اقتصادی و کمترین آن نیز مربوط به عامل فرهنگی می‌باشد. نتایج آزمون رگرسیون که به منظور شناسایی میزان تأثیر هر یک از عوامل فوق در بروز رقابت ژئوپلیتیکی در اكو انجام شد، نشان داد که همه عوامل مذکور به غیر از عامل فرهنگی در بروز رقابت ژئوپلیتیکی در اكو مؤثرند و عامل فرهنگی تأثیر چندانی ندارد.

واژه‌های کلیدی: سازمانهای منطقه‌ای، رقابت ژئوپلیتیکی، الگویابی، سازمان همکاری‌های اقتصادی (اكو).

«فهرست مطالب»

صفحه	عنوان
	فصل اول: طرح تحقیق
۱	مقدمه
۴	۱-۱- بیان مسأله
۶	۱-۱- سوالات تحقیق
۷	۳-۱- اهداف تحقیق
۸	۴-۱- سابقه تحقیق
۱۰	۵-۱- ضرورت انجام تحقیق
۱۱	۶-۱- فرضیات تحقیق
۱۱	۷-۱- روش انجام تحقیق
۱۳	۸-۱- جنبه جدید بودن و نوآوری تحقیق
۱۳	۹-۱- تعاریف مفاهیم

فصل دوم: مبانی نظری

۱۵	مقدمه
۱۶	۱-۲- همگرایی و واگرایی
۱۸	۱-۱-۲- نظریه‌های همگرایی
۱۸	۱-۱-۱-۲- کارکردگرایی
۱۹	۲-۱-۱-۲- فدرالیسم
۱۹	۳-۱-۱-۲- نوکارکردگرایی
۲۰	۴-۱-۱-۲- وابستگی
۲۱	۲-۱-۲- ابعاد همگرایی
۲۱	۱-۲-۱-۲- همگرایی سیاسی

۲۲ ۲-۲-۱-۲- همگرایی اقتصادی
۲۳ ۳-۲-۱-۲- همگرایی اجتماعی
۲۴ ۴-۲-۱-۲- همگرایی نظامی
۲۴ ۳-۱-۲- زمینه‌ها و عوامل عمده شکل‌گیری فرایند همگرایی و واگرایی
۲۴ ۱-۳-۱-۲- زمینه‌ها و عوامل عمده شکل‌گیری فرایند همگرایی
۲۵ ۲-۳-۱-۲- زمینه‌ها و عوامل عمده شکل‌گیری فرایند واگرایی
۲۵ ۴-۱-۲- ویژگی‌های سیستم‌های همگرا و واگرا
۲۶ ۵-۱-۲- شرایط موفقیت همگرایی
۲۷ ۲-۲- منطقه
۳۰ ۳-۲- منطقه‌گرایی
۳۳ ۱-۳-۲- علت توجه و توسعه منطقه‌گرایی
۳۷ ۲-۳-۲- تفاوت منطقه‌گرایی نوین و گذشته
۳۹ ۳-۳-۲- جهانی‌شدن و منطقه‌گرایی
۴۴ ۴-۳-۲- منطقه‌گرایی و سازمان ملل متحد
۴۶ ۴-۲- سازمان منطقه‌ای
۴۸ ۱-۴-۲- فرایند تحول منطقه ژئوپلیتیکی و تشکیل سازمان منطقه‌ای
۵۰ ۲-۴-۲- ساختار سازمان منطقه‌ای
۵۱ ۳-۴-۲- ویژگی‌های سازمان منطقه‌ای
۵۲ ۴-۴-۲- الگوی نظری روابط قدرت در سازمان منطقه‌ای
۵۳ ۵-۴-۲- عوامل موفقیت و شکست سازمان‌های منطقه‌ای
۵۴ ۵-۲- قدرت
۵۵ ۱-۵-۲- قدرت در مناسبات بین‌المللی
۵۷ ۲-۵-۲- قدرت و نفوذ
۵۸ ۳-۵-۲- قدرت و ژئوپلیتیک
۵۹ ۴-۵-۲- نظریه توازن قوا
۶۲ ۶-۲- رقابت
۶۵ ۱-۶-۲- نظریه‌های رقابت

۶۵ ۲-۶-۱-۱- انتخاب طبیعی و تنازع بقا (داروینیسیم)
۶۶ ۲-۶-۱-۲- داروینیسیم اجتماعی (لزوم برنده شدن قوی در جامعه)
۶۸ ۲-۶-۱-۳- فضای حیاتی (نظریه ارگانیکی)
۷۰ ۲-۶-۲- برخی نموده‌های رقابت در نظام بین‌الملل
۷۰ ۲-۶-۱-۲- ژئواکونومی (مبنای اقتصادی رقابت‌های قدرتی)
۷۲ ۲-۶-۲- برخورد تمدنها
۷۴ ۲-۶-۳- برخورد تمدنها و منطقه‌گرایی
۷۶ ۲-۶-۴- ناسیونالیسم
۷۸ ۲-۶-۵- ناسیونالیسم اقتصادی
۷۹ ۲-۷- نقش الگوها و مدلها در تبیین واقعیات
۸۱ ۲-۸- چهارچوب نظری تحقیق

فصل سوم: روش‌شناسی تحقیق

۸۶ ۳-۱- مقدمه
۸۷ ۳-۲- متغیرهای تحقیق
۸۸ ۳-۲-۱- عملیاتی کردن متغیرهای مستقل تحقیق
۸۸ ۳-۲-۱-۱- تدوین متغیرها و گویه‌ها
۹۰ ۲-۱-۱-۲- تبیین عوامل و متغیرها
۹۰ ۳-۲-۱-۲-۱- متغیرهای زیرمجموعه عامل سیاسی
۹۱ ۳-۲-۲-۱- متغیرهای زیرمجموعه عامل اقتصادی
۹۳ ۳-۲-۱-۲-۳- متغیرهای زیرمجموعه عامل فرهنگی
۹۴ ۳-۲-۱-۲-۴- متغیرهای زیرمجموعه عامل ژئوپلیتیکی
۹۶ ۳-۲-۲- متغیر وابسته تحقیق
۹۶ ۳-۳- جامعه آماری و جامعه نمونه تحقیق
۹۷ ۳-۴- روش گردآوری اطلاعات
۹۷ ۳-۵- طراحی پرسشنامه

۹۷ ۶-۳- روایی پرسشنامه
۹۸ ۷-۳- تجزیه و تحلیل اطلاعات و آزمون فرضیات
فصل چهارم: محیط شناسی موضوع پژوهش	
۱۰۰ مقدمه
۱۰۱ ۱-۴- جغرافیای سازمان همکاری‌های اقتصادی (اكو)
۱۰۱ ۱-۱-۴- جغرافیای طبیعی
۱۰۱ ۱-۱-۱-۴- موقعیت و وسعت
۱۰۲ ۲-۱-۱-۴- ناهمواریها، اقلیم و ویژگیهای طبیعی
۱۰۵ ۳-۱-۴- جغرافیای انسانی
۱۰۵ ۱-۳-۱-۴- قلمرو فرهنگی و تمدنی توران
۱۰۸ ۲-۳-۱-۴- قلمرو فرهنگی و تمدنی ایران
۱۱۳ ۴-۱-۴- جغرافیای اقتصادی
۱۱۶ ۲-۴- سازمان همکاری‌های اقتصادی (اكو)
۱۱۶ ۱-۲-۴- تاریخچه سازمان همکاری‌های اقتصادی (اكو)
۱۲۰ ۲-۲-۴- اهداف سازمان همکاری‌های اقتصادی (اكو)
۱۲۲ ۳-۲-۴- اصول همکاری در سازمان همکاری‌های اقتصادی (اكو)
۱۲۳ ۴-۲-۴- تشکیلات و ارکان سازمان همکاری‌های اقتصادی (اكو)
۱۲۳ ۱-۴-۲-۴- شورای وزیران
۱۲۳ ۲-۴-۲-۴- شورای نمایندگان دائم
۱۲۴ ۳-۴-۲-۴- شورای برنامه‌ریزی منطقه‌ای
۱۲۴ ۴-۴-۲-۴- دبیرخانه
۱۲۵ ۵-۲-۴- مؤسسات تخصصی و نهادهای منطقه‌ای در زمینه‌های خاص همکاری
۱۲۷ ۱-۵-۲-۴- مؤسسات تخصصی سازمان همکاری‌های اقتصادی (اكو)
۱۲۷ ۱-۱-۵-۲-۴- مؤسسه فرهنگی اكو
۱۲۸ ۲-۱-۵-۲-۴- بنیاد علمی اكو
۱۳۰ ۳-۱-۵-۲-۴- مؤسسه آموزشی اكو
۱۳۲ ۲-۵-۲-۴- مؤسسات منطقه‌ای سازمان همکاری‌های اقتصادی (اكو)

۱۳۲ ۶-۲-۴- موافقتنامه‌های مهم منطقه‌ای سازمان همکاری‌های اقتصادی (اكو)

فصل پنجم: یافته‌های تحقیق و آزمون فرضیات

۱۳۵ مقدمه
۱۳۶ ۱-۵- یافته‌های کتابخانه‌ای
۱۳۶ ۱-۱-۵- مداخلات قدرتهای فرامنطقه‌ای در سازمان همکاری‌های اقتصادی (اكو)
۱۴۴ ۲-۱-۵- محدودیت دسترسی به دریاهاى آزاد
۱۴۶ ۳-۱-۵- مسائل ارضی و مرزی در سازمان همکاری‌های اقتصادی (اكو)
۱۴۹ ۱-۳-۱-۵- مسائل کارکردی مرز
۱۵۲ ۲-۳-۱-۵- مسائل رودخانه‌های مرزی
۱۵۷ ۴-۱-۵- تعداد زیاد همسایگان
۱۵۷ ۵-۱-۵- رژیم حقوقی دریای خزر
۱۵۹ ۶-۱-۵- علت وجودی کشورها و سابقه استقلال
۱۶۰ ۷-۱-۵- اقلیتها در سازمان همکاری‌های اقتصادی (اكو)
۱۶۲ ۸-۱-۵- تفاوت نظامهای سیاسی و اقتصادی
۱۶۹ ۹-۱-۵- نیروهای مرکزگرا و مرکز گریز
۱۷۲ ۱۰-۱-۵- حکومتهای اقتدارگرا و ضعف دموکراسی
۱۷۵ ۱۱-۱-۵- توسعه نیافتگی کلی کشورهای اكو و تفاوت در سطح توسعه
۱۷۶ ۲-۵- یافته‌های میدانی: آزمون فرضیات
۱۷۶ ۱-۲-۵- نظرات خبرگان
۱۸۰ ۲-۲-۵- یافته‌های تحلیلی مبتنی بر آمار استنباطی
۱۸۰ ۱-۲-۲-۵- آزمون فرضیه اول
۱۸۷ ۲-۲-۲-۵- آزمون فرضیه دوم
۱۹۵ ۳-۲-۲-۵- آزمون فرضیه سوم
۲۰۰ ۴-۲-۲-۵- آزمون فرضیه چهارم
۲۰۸ ۵-۲-۲-۵- پاسخ سوال اصلی تحقیق

فصل ششم: نتیجه‌گیری و پیشنهادات

۲۱۶	۱-۶- نتیجه‌گیری
۲۲۳	۲-۶- پیشنهادات
۲۲۷	منابع و مأخذ
۲۴۵	چکیده انگلیسی

«فهرست جداول»

صفحه	عنوان
۲۳	جدول ۱-۲- سطوح همگرایی اقتصادی
۲۷	جدول ۲-۲- تعاریف مختلف منطقه از دیدگاههای مختلف
۳۵	جدول ۳-۲- مزایای توجه به منطقه‌گرایی برای کشورها
۳۹	جدول ۴-۲- تفاوت‌های منطقه‌گرایی جدید و قدیم
۴۴	جدول ۵-۲- نتایج منفی و مثبت منطقه‌گرایی در ارتباط با جهانی شدن
۵۰	جدول ۶-۲- ویژگی‌های سازمان‌های منطقه‌ای
۵۴	جدول ۷-۲- عوامل موفقیت و شکست سازمان‌های منطقه‌ای
۶۲	جدول ۸-۲- برخی مفاهیم مرتبط و مؤثر در توازن قوا
۸۹	جدول ۱-۳- عوامل، متغیرها و تعداد گویه‌ها
۱۰۲	جدول ۱-۴- مساحت کشورهای عضو اکو
۱۰۳	جدول ۲-۴- میانگین بارش سالانه کشورهای اکو
۱۰۴	جدول ۳-۴- برخی از حوضه‌های آبی مشترک که حداقل ۲ کشور عضو اکو در آن شریکند
۱۱۰	جدول ۴-۴- ویژگی‌های انسانی سازمان همکاری‌های اقتصادی (اکو)
۱۱۴	جدول ۵-۴- اطلاعات کلی اقتصادی کشورهای عضو اکو
۱۱۶	جدول ۶-۴- شرکای عمده تجاری کشورهای عضو اکو
۱۴۸	جدول ۱-۵- مسائل ارضی بین کشورهای عضو اکو
۱۵۲	جدول ۲-۵- تعداد همسایگان کشورهای عضو اکو و طول مرزهای آنها در خشکی
۱۸۱	جدول ۳-۵- ضرایب همبستگی اسپیرمن جهت تعیین رابطه بین متغیرهای عامل سیاسی
	جدول ۴-۵- خلاصه الگوی رگرسیون بر اساس متغیرهای پیش بین مؤثر در عامل سیاسی
۱۸۲	رقابت ژئوپلیتیکی
۱۸۳	جدول ۵-۵- نتایج محاسبه تحلیل واریانس یک طرفه مربوط به متغیرهای پیش بین
۱۸۴	جدول ۶-۵- نتایج آزمون T مربوط به متغیرهای پیش بین
	جدول ۷-۵- ضرایب رگرسیون گام به گام تأثیر متغیرهای مستقل بر عامل سیاسی و تعیین
۱۸۵	اهمیت نسبی متغیرها

۱۸۶	جدول ۵-۸- متغیرهای مستقل دخیل نشده در هر یک از مدلها.....
۱۸۸	جدول ۵-۹- ضرایب همبستگی اسپیرمن جهت تعیین رابطه بین متغیرهای عامل اقتصادی
	جدول ۵-۱۰- خلاصه الگوی رگرسیون بر اساس متغیرهای پیش بین مؤثر در عامل اقتصادی
۱۸۹	رقابت ژئوپلیتیکی.....
۱۹۰	جدول ۵-۱۱- نتایج محاسبه تحلیل واریانس یک طرفه مربوط به متغیرهای پیش بین
۱۹۱	جدول ۵-۱۲- نتایج آزمون T مربوط به متغیرهای پیش بین.....
	جدول ۵-۱۳- ضرایب رگرسیون گام به گام تأثیر متغیرهای مستقل بر عامل اقتصادی و تعیین
۱۹۲	اهمیت نسبی متغیرها
۱۹۴	جدول ۵-۱۴- متغیرهای مستقل دخیل نشده در هر یک از مدلها.....
۱۹۵	جدول ۵-۱۵- ضرایب همبستگی اسپیرمن جهت تعیین رابطه بین متغیرهای عامل فرهنگی.....
	جدول ۵-۱۶- خلاصه الگوی رگرسیون بر اساس متغیرهای پیش بین مؤثر در عامل فرهنگی
۱۹۶	رقابت ژئوپلیتیکی.....
۱۹۷	جدول ۵-۱۷- نتایج محاسبه تحلیل واریانس یک طرفه مربوط به متغیرهای پیش بین
۱۹۷	جدول ۵-۱۸- نتایج آزمون T مربوط به متغیرهای پیش بین.....
	جدول ۵-۱۹- ضرایب رگرسیون گام به گام تأثیر متغیرهای مستقل بر عامل فرهنگی و تعیین
۱۹۸	اهمیت نسبی متغیرها
۱۹۹	جدول ۵-۲۰- متغیرهای مستقل دخیل نشده در هر یک از مدلها.....
۲۰۱	جدول ۵-۲۱- ضرایب همبستگی اسپیرمن جهت تعیین رابطه بین متغیرها.....
	جدول ۵-۲۲- خلاصه الگوی رگرسیون بر اساس متغیرهای پیش بین مؤثر در عامل ژئوپلیتیکی
۲۰۲	رقابت ژئوپلیتیکی.....
۲۰۳	جدول ۵-۲۳- نتایج محاسبه تحلیل واریانس یک طرفه مربوط به متغیرهای پیش بین
۲۰۴	جدول ۵-۲۴- نتایج آزمون T مربوط به متغیرهای پیش بین.....
	جدول ۵-۲۵- ضرایب رگرسیون گام به گام تأثیر متغیرهای مستقل بر عامل ژئوپلیتیکی در اکو و
۲۰۵	تعیین اهمیت نسبی متغیرها
۲۰۷	جدول ۵-۲۶- متغیرهای مستقل دخیل نشده در هر یک از مدلها.....
۲۰۹	جدول ۵-۲۷- ضرایب همبستگی اسپیرمن جهت تعیین رابطه بین متغیرها.....
۲۱۰	جدول ۵-۲۸- خلاصه الگوی رگرسیون بر اساس عوامل چهارگانه مؤثر در رقابت ژئوپلیتیکی

- جدول ۵-۲۹- نتایج محاسبه تحلیل واریانس یک طرفه مربوط به متغیرهای پیش بین ۲۱۱
- جدول ۵-۳۰- نتایج آزمون T مربوط به متغیرهای پیش بین..... ۲۱۱
- جدول ۵-۳۱- ضرایب رگرسیون گام به گام تأثیر عامل‌های چهارگانه بر رقابت ژئوپلیتیکی در
اکو و تعیین اهمیت نسبی متغیرها ۲۱۲
- جدول ۵-۳۲- متغیرهای مستقل دخیل نشده در هر یک از مدلها..... ۲۱۳

«فهرست اشکال و نمودارها»

صفحه	عنوان
۱۲	شکل ۱-۱- فرایند انجام تحقیق
۱۷	شکل ۱-۲- فرایندهای همگرایی و واگرایی
۱۸	شکل ۲-۲- چگونگی شکل‌گیری همگرایی از دیدگاه کارکردگرایی
۲۰	شکل ۳-۲- چگونگی شکل‌گیری همگرایی از دیدگاه نوکارکردگرایی
۲۱	شکل ۴-۲- همگرایی از دیدگاه نظریه وابستگی
۳۷	شکل ۵-۲- رابطه همگرایی منطقه‌ای با امنیت و توسعه کشورها
۳۷	شکل ۶-۲- همکاریهای منطقه‌ای در بخشهای مختلف و ارتباطات آنها
۵۰	شکل ۷-۲- فرایند تحول منطقه ژئوپلیتیکی و تشکیل سازمان منطقه‌ای
۵۲	شکل ۸-۲- الگوی روابط سطوح قدرت در سازمان منطقه‌ای
۵۹	شکل ۹-۲- نقش قدرت در ژئوپلیتیک
۸۴	شکل ۱۰-۲- مدل نظری تحقیق
۲۲۲	شکل ۱-۶- الگوی رقابت ژئوپلیتیکی در سازمان همکاری‌های اقتصادی (اکو)
۱۱۲	نمودار ۱-۴- درصد گروههای قومی در سازمان همکاری‌های اقتصادی (اکو)
۱۱۲	نمودار ۲-۴- درصد گروههای زبانی در سازمان همکاری‌های اقتصادی (اکو)
۱۱۲	نمودار ۳-۴- درصد گروههای مذهبی در سازمان همکاری‌های اقتصادی (اکو)
۱۱۵	نمودار ۴-۴- میزان تولید ناخالص داخلی کشورهای اکو
۱۲۶	نمودار ۵-۴- چارت تشکیلاتی سازمان همکاری‌های اقتصادی (اکو)
۱۲۷	نمودار ۶-۴- چارت دبیرخانه سازمان همکاری‌های اقتصادی (اکو)
۱۷۷	نمودار ۱-۵- نتایج نظرات خبرگان: اهمیت نسبی هر یک از عوامل چهارگانه با استفاده از تکنیک AHP
۱۷۷	نمودار ۲-۵- نتایج نظرات خبرگان: اهمیت نسبی هر یک از متغیرهای عامل سیاسی با استفاده از تکنیک AHP
۱۷۹	نمودار ۳-۵- نتایج نظرات خبرگان: اهمیت نسبی هر یک از متغیرهای عامل اقتصادی با استفاده از تکنیک AHP

۱۷۹	نمودار ۵-۴- نتایج نظرات خبرگان: اهمیت نسبی هر یک از متغیرهای عامل فرهنگی با استفاده از تکنیک AHP
۱۸۰	نمودار ۵-۵- نتایج نظرات خبرگان: اهمیت نسبی هر یک از متغیرهای عامل ژئوپلیتیکی با استفاده از تکنیک AHP

«فهرست نقشه‌ها»

صفحه	عنوان
۱۰۳	نقشه ۴-۱- توپوگرافی سازمان همکاری‌های اقتصادی (اکو)
۱۰۸	نقشه ۴-۲- قلمرو فرهنگ و تمدن تورانی
۱۱۱	نقشه ۴-۳- قلمروهای گروه‌های زبانهای ایرانی و تورانی
۱۱۱	نقشه ۴-۴- پراکندگی مسلمانان شیعه و سنی در گستره جغرافیایی اکو
۱۴۰	نقشه ۵-۱- پایگاههای نظامی آمریکا در منطقه اکو و اطراف آن
۱۴۳	نقشه ۵-۲- خطوط لوله موجود و پیشنهادی برای انتقال انرژی خزر
۲۲۶	نقشه ۶-۱- طرح پیشنهادی یونیدو (UNIDO) برای اتصال خطوط انرژی بین قاره‌ای

فصل اول
مقدمه و کلیات
طرح تحقیق